

Fúrt és ásott kutakkal kapcsolatos tájékoztató

Mely kutak engedélyeztetése tartozik a jegyző hatáskörébe?

Feltételek	Megjegyzés, magyarázat
Nem érinthet a kút helye vízbázisvédelmi védőterületet.	A vízbázisvédelmi védőterületek elhelyezkedésével kapcsolatban a területi vízügyi hatóságok (katasztrófavédelmi igazgatóságok) és ivóvízbázisokra vonatkozóan a helyi vízművek rendelkeznek naprakész információkkal. E területeken a vízkészlet biztonsága érdekében a területi vízügyi hatóság adja ki az engedélyt.
A kút csak talajvizet és/vagy parti szűrésű vízkészletet használhat fel.	Nem történhet a vízkitermelés rétegvízből, vagy karsztvízből. Magyarországon a talajvizek átlag mélysége a hegy- és dombvidéki területek kivételével ritkán haladja meg a 20 métert, ezért amennyiben a létesítési engedély iránti kérelemben ezt meghaladó mélység szerepel, vizsgálni kell, hogy a kút valóban talajvízadó rétegre létesül-e. E tekintetben a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól kérhető eligazítás.
A kútból maximálisan 500 m ³ /év mennyiséget lehet kitermelni.	Az 500 m ³ /év mennyiség napi bontásban átlagosan 1,37 m ³ /nap vízkivételt tesz lehetővé. Azonban a háztartási vízkivétel zöme jellemzően vegetációs időszakban, a nyári hónapokban történik locsolási célra, mellyel szemben a téli vízhasználat alárendelt. Így a nyári hónapokban a vízkivétel mértéke a számolt átlagos napi vízkivételt meghaladhatja. Hazánkban átlagos házi vízigénként 60-100 liter/fő/nappal lehet számolni komfortfokozattól függően, ugyanez számosállatonként 80-120 liter/nappal, a locsolásra pedig 4 hónapra átlag 1 liter/m ² -rel.
A vízilétesítmény csak ott létesíthető, ahol az ingatlanon épület van, vagy az épület létesítésére engedélyt adtak/bejelentés történt a hatóság felé.	E rendelkezés hivatott szavatolni, hogy a kút vize valóban háztartási célokra, és/vagy házi ivóvízigény kielégítésére kerüljön felhasználásra.
A kútra magánszemély kér engedélyt.	Amennyiben a létesítő például gazdasági társaság, gazdálkodó szervezet, közintézmény, önkormányzat, akkor a jegyző nem rendelkezik hatáskörrel az engedélyezésre vonatkozóan.
A vízkivétel háztartási igények és/vagy házi ivóvízigény kielégítés érdekében történik.	A háztartási igény a magánszemélyek részéről merülhet fel a saját háztartásban jelentkező igények ellátására, mely főként az alábbi tevékenységekre terjed ki: jellemzően az ingatlanhoz tartozó kiskert és gyepterület locsolása, az építmények és az ingóságok időszakos tisztítása, karbantartása, a nem mezőgazdasági célból termesztett növények öntözése, a háztáji (nem gazdasági célból tartott) állatok itatása és ellátása, kerti medence feltöltésére és vízpótlására, A háztartási igények egyik kiemelt esete a házi ivóvízigény, hiszen itt a víz minőségét is kötelezően vizsgálni kell és az ivóvízre vonatkozó jogszabályi követelményeknek meg

	kell felelni.
A kút nem gazdasági vízkivétel céljából létesül	Amennyiben a vízkivétel célja gazdasági érdekből történik, például üzemi állattartás, mezőgazdasági öntözés, vagy ipari tevékenység, akkor az engedélyezés nem tartozik jegyzői hatáskörbe.

A fenti kitételek bármelyike nem teljesül, akkor nem a jegyző az engedélyező hatóság, ezekben az esetekben a Katasztrófavédelmi Igazgatósághoz kell a kérelemmel fordulni.

Minden kút létesítése engedélyköteles 1992. február 15. óta.

A jegyzői engedélyezés alá tartozó kutak:

a) **1992. február 15. napja után létesült minden kútra** (ásott és fűrt kútra egyaránt) vízjogi létesítési engedélyt kellett volna kérni, és ennek következtében most **fennmaradási engedély adható** ki.

b) **1992. február 15. napja előtt** létesült kutak esetében

- arra az ásott kútra, amely a jogszabályok értelmében (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) jogszerűen létesült engedély nélkül, **üzemeltetési engedélyt kell adni,**
- arra az ásott kútra, amelyre létesítésének időpontjában (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) engedélyt kellett volna kérni, **fennmaradási engedélyt kell adni,**
- minden fűrt kútra **üzemeltetési engedélyt kell adni.**

Részletes magyarázat:

Ásott kút esetén:

- **1885. – 1965. július 1-ig:**

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

- **1965. július 1. - 1992. február 15-ig:**

A vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtására kiadott 32/1964. (XII. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vtv.-vhR.) értelmében 1992. február 15. napjáig az egy ingatlan határán belüli ásott kút megépítéséhez, átalakításához csak akkor nem szükséges vízjogi létesítési engedély, ha

- a) annak mélysége az első vízadó réteget követő záróréteget nem haladja meg;
- b) élővízfolyás, csatorna vagy állóvíz medrétől legalább húsz méter, a környezetükre szennyező hatású építményektől (pl. istálló, ól), az egyéb kutaktól, épületektől és a telek határaitól pedig az erre vonatkozó építési előírásokban meghatározott távolságban van;
- c) a víz kiemelése kézi erővel vagy olyan gépi berendezéssel történik, amelynek teljesítőképessége nem haladja meg a háztartás (háztáji gazdaság) indokolt vízszükségletének kielégítéséhez szükséges mértéket.

- **1992. február 15-től**

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fűrt kút) létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) napi 1,5 m³ mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrő, karszt és rétegvízkiészlet igénybevétele vagy érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet hatálybalépésével a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélye szükséges olyan kút létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő házi vízigényének 500 m³/év mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, valamint - parti szűrő és a karszt- vagy rétegvízkiészlet igénybevétele, érintése nélkül - kizárólag a talajvíz felhasználásával működik.

Fűrt kút esetén:

- **1885.-1992. február 15-ig:**

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

A fűrt kutak építésére vonatkozóan 1960-tól a 34/1960. (V. É. 17) számú OVF főigazgatói utasítás rendelkezett. Ez az 1960. augusztus 8-án életbe lépő utasítás, amelynek 4. § (1) bekezdése szerint „az építető (beruházó) a kút létesítéséhez, vagy felújításához, amelynek során a vízbeszerzés az eredetileg bekapcsolt vízadó réteg helyett más vízadó rétegből vagy vízadó szintből történik, vízjogi engedélyt köteles

kérni” azonban a 10 méternél sekélyebb, illetve kézi kiemelésű vagy 1,5 LE alatti teljesítményű szivattyúval működtetett, kizárólag háztartási célokra használatos kutakra nem vonatkozott. Ebből fakadóan ezek a házi vízellátó kutak 1960. augusztus 8. napjától bizonyosan továbbra is engedély nélkül voltak létesíthetők.

• **1992. február 15-től**

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fűrt kút) létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) napi 1,5 m³ mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrészű, karszt és rétegvíz-készlet igénybevétele vagy érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet hatálybalépésével a települési önkormányzat jegyzőjének hatósági engedélye szükséges olyan kút létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő házi vízigényének 500 m³/év mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, valamint - parti szűrészű és a karszt- vagy rétegvíz-készlet igénybevétele, érintése nélkül - kizárólag a talajvíz felhasználásával működik.

A jegyzői hatáskörbe tartozó kutak engedélyezéséhez szükséges **kérelemnyomtatványok** a következő linken érhetők el: www.mesztegyo.hu, www.niklainfo.hu, www.tapsony.hu, www.gadany.hu, www.keleviz.hu, www.csomend.hu, www.hosszuviz.hu,

vagy a Közös Önkormányzati Hivatalban és kirendeltségein átvehetők.

A kérelmet a Mésztegyői Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője részére címezve (8716 Mésztegyő, Szabadság tér 6.) kell benyújtani.

Az eljárás illetékköteles, melynek mértéke 3 000 Ft az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29.§ (1) bekezdés értelmében.

Fűrt kutak esetében mindenképp szakember segítségét kell igénybe venni. A szakember jogosultságát igazolni kell, pl. az oklevelének másolatával. Be kell nyújtani mellékletként fényképet a kútról és környezetéről.

Házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kutak esetében szükséges igazolni, hogy a víz emberi fogyasztásra alkalmas (Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztály, régi nevén **ÁNTSZ** vízvizsgálat!), valamint mellékelni szükséges egy helyszínrajzot, melyen be van jelölve a kút helye, a telken lévő épületek, építmények, és azok egymástól és a telekhatártól mért távolsága.

RÉSZLETES TÁJÉKOZTATÓ, JOGSZABÁLYI KIVONATOK

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv) 8/A. § (1) A jogszabály által bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve vízjogi engedély szükséges

- a) vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély),
- b) a vízilétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély), és
- c) a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

Vgtv. 28. § (3) bekezdése szerint „ha a vízimunka elvégzése, illetve a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, a létesítő részére az üzemeltetési engedély kiadása megtagadható.

Amennyiben a hatóság a vízimunka, vízi létesítmény megvizsgálása után – az *eset összes körülményeire is figyelemmel - a létesítő részére a fennmaradási engedélyt utólag megadja, egyidejűleg vízgazdálkodási bírság megfizetését kell előírni. A bírság az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1 000 000 forintig terjedhet. Természetes személyre a kiszabott bírság összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot.*”

A Vgtv. 2016. június 4-i módosítása iktatta be a törvénybe a 29. § (7) bekezdést, ami **2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik – az újabb módosítás szerint - 2018. január 1. előtt engedély nélkül létesítettek kutat.**

Fontos tudni, hogy ez a rendelkezés, csak a létesítőkre terjed ki, a kutat szabálytalanul megépítő kivitelezőkre nem!

A Vgtv. 29. § (4) és (5) bekezdése határozza meg, hogy a bírságot kivel szemben kell kiszabni. **A létesítővel szemben a vízgazdálkodási bírságot csak akkor kell kiszabni, ha a kivitelező kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a jogellenes létesítésért való felelősség nem őt terheli, vagy a kivitelező személye nem ismert.** A törvény e rendelkezéseivel a jogalkotói szándék célja, hogy a szabálytalan és rossz minőségű munkát végző kivitelező szigorú szankcionálásával a lakosságnak minél kevésbé legyen lehetősége engedély nélküli kutakat létesíttetni. A bírság megállapításának szempontjait a vízgazdálkodási bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 438/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: 438/2015. Korm. r.) tartalmazza. A 438/2015. Korm. r. 1. §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője is rendelkezik hatáskörrel a vízgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozóan.

Mindazon kutakra, amelyek létesítésekor jogszabály kötelezően nem írta elő engedély meglétét (jogszerűen létesültek engedély nélkül), nem alkalmazható a fennmaradási engedély, hanem üzemeltetési engedélyt kell adni. Tekintve, hogy bírság kiszabását arra az esetre írja elő Vgtv., amennyiben a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, így ezen üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem!

ÖSSZEGEZVE

Ásott kutak esetében:

- az 1885. és 1965.07.01. között létesített kutak esetében üzemeltetési engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedély nélkül lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében az üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem.
- az 1965.07.01. és 1992.02.15. között, valamint az 1992.02.15. után létesített kutak esetében fennmaradási engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedéllyel lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében a fennmaradási engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot, ha a kérelem 2018. december 31-ig benyújtásra kerül. A 2019. január 01-je után indult eljárásokban a vízgazdálkodási bírság alól nem mentesülhet a kérelmező.

Fúrt kutak esetében:

- 1885. és 1992.02.15. között létesített kutak esetében üzemeltetési engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedély nélkül lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében az üzemeltetési engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot 2018. december 31-ét követően sem.
- az 1992.02.15 után létesített kutak esetében fennmaradási engedélyt kell kérni: ezen időszakban engedéllyel lehetett kutat létesíteni, ennek értelmében a fennmaradási engedélyek kiadásakor nem szab ki a hatóság bírságot, ha a kérelem 2018. december 31-ig benyújtásra kerül. A 2019. január 01-je után indult eljárásokban a vízgazdálkodási bírság alól nem mentesülhet a kérelmező.

Mesztegyő, 2018. október 29.

Hajdu Szabina
jegyző